

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: Setembre 2011

CONVOCATORIA: Septiembre 2011

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

Qüestió 1^a (2,5 punts).

L'estudiant ha de construir un gràfic lineal posant en ordenades els percentatges de desocupació i en abscisses els anys (1 punt). I ha de dissenyar 4 línies contínues per als diferents àmbits territorials indicats (1 punt) modificant el seu color o la seua forma per a distingir cadascuna de les realitats representades (Espanya en el seu conjunt, València, Navarra i Extremadura). Es valorarà la destresa i el valor afegit d'una correcta presentació visual del gràfic (0,5 punts).

Qüestió 2^a (2,5 punts).

L'estudiant ha d'indicar el clar canvi de tendència general l'any 2008, després d'alts i baixos previs (1 punt). No obstant això, ha de ser capaç de discriminar comportaments regionals diferents per a les comunitats autònomes de Navarra (sempre per davall de la mitjana d'Espanya) i de València i sobretot Extremadura (sempre superiors a la mitjana espanyola) (1 punt); i avançar camps bàsics d'explicació: Navarra, regió d'indústria agrària i d'automoció puixant; València, gran aposta expansiva per la construcció i crisi industrial; Extremadura, agricultura extensiva poc competitiva... (0,5 punts).

Qüestió 3^a (2,5 punts).

- Població activa: persones de 16 i més anys que estan ocupades, és a dir, que treballen en qualsevol dels sectors d'activitat econòmica, més els desocupats i els que busquen ocupació per primera vegada.
- Població en desocupació: diferència entre la població activa i la població ocupada. O bé, població que ha perdut un lloc de treball o que vol treballar però no troba ocupació.
- Població ocupada: la que exerceix un lloc de treball amb un contracte laboral.
- Població dependent: població dependent (joves més ancians: 0-15, + 65 anys); es relaciona amb la població adulta en edat de treballar (16-64 anys).

Qüestió 4^a (2,5 punts).

Raons:

Està connectat directament amb el creixement econòmic (estructura econòmica per sectors, competitivitat/exportació, productivitat...), d'ací que la falta de treball és un efecte de la reducció de costos de les empreses (mà d'obra...) per falta de negoci. Socioeconòmicament la desocupació és una tara perquè afecta els balanços financers d'empreses i famílies, impedeix la generació de rendes, afecta els nivells de consum i de pagaments i altera substancialment la cadena de reproducció del sistema. La desocupació és també un problema en tant que es disminueix la capacitat productiva del país ja que si sumem la població dependent i la que està en desocupació la proporció de gent que treballa és molt escassa i això implica problemes socioeconòmics greus. Els joves, dones i adults no formats són els més afectats) per un problema a què l'Estat intenta posar límit amb variats subsidis, foment de l'obra pública i formació. Les diferents estructures productives de les distintes regions fan que l'ocupació haja patit més o menys. Algunes: Madrid, Navarra, Euskadi... presenten taxes més baixes; altres més altes: Andalusia, Catalunya, València... Les més afectades: aquelles molt dependents de la construcció i sectors afins, indústria poc competitiva i no orientada a l'exportació.

L'alumne que introdueixca fins a quatre d'aquestes idees en les que raone perquè l'atur és un problema socioeconòmic i territorial tindrà la màxima puntuació. Depenent de la coherència expositiva, la capacitat d'interrelacionar coneixements i el nivell de maduresa mostrat per l'alumne el corrector modularà la valoració per a aquesta pregunta.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: Setembre 2011

CONVOCATORIA: Septiembre 2011

GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

Cuestión 1ª (2,5 puntos).

El estudiante construirá un gráfico lineal poniendo en ordenadas los porcentajes de paro y en abscisas los años (1 punto). Y diseñará 4 líneas continuas para los distintos ámbitos territoriales indicados (1 punto) modificando su color o su forma para distinguir cada una de las realidades representadas (España en su conjunto, Valencia, Navarra y Extremadura). Se valorará la destreza y el valor añadido de una correcta presentación visual del gráfico (0,5 puntos).

Cuestión 2ª (2,5 puntos).

El estudiante indicará el claro cambio de tendencia general en el año 2008, después de altibajos previos (1 punto). No obstante, deberá ser capaz de discriminar comportamientos regionales diferentes para las CCAA de Navarra (siempre por debajo de la media de España) y de Valencia y sobre todo Extremadura (siempre superiores a la media española) (1 punto); y avanzar campos básicos de explicación: Navarra, región de industria agraria y de automoción pujante; Valencia, gran apuesta expansiva por la construcción y crisis industrial; Extremadura, agricultura extensiva poco competitiva...(0,5 puntos).

Cuestión 3ª (2,5 puntos).

- Población activa: personas de 16 y más años que están ocupadas, es decir, que trabajan en cualquiera de los sectores de actividad económica, más los parados y los que buscan empleo por primera vez.
- Población en paro: diferencia entre la población activa y la población ocupada. O bien, población que ha perdido un puesto de trabajo o que quiere trabajar pero no encuentra ocupación.
- Población ocupada: la que desempeña un puesto de trabajo con un contrato laboral.
- Población dependiente: población dependiente (jóvenes más ancianos: 0-15, + 65 años); se relaciona con la población adulta en edad de trabajar (16-64 años).

Cuestión 4ª (2,5 puntos).

Razones:

Está conectado directamente al crecimiento económico (estructura económica por sectores, competitividad/exportación, productividad...), de ahí que la falta de trabajo es un efecto de la reducción de costes de las empresas (mano de obra...) por falta de negocio. Socioeconómicamente el paro es una lacra porque afecta a los balances financieros de empresas y familias, impide la generación de rentas, afecta a los niveles de consumo y de pagos y altera sustancialmente la cadena de reproducción del sistema. El paro es también un problema en tanto que se disminuye la capacidad productiva del país ya que si sumamos la población dependiente y la que está en paro la proporción de gente que trabaja es muy escasa y eso implica problemas socioeconómicos graves. Los jóvenes, mujeres y adultos no formados son los más afectados) por un problema al que el Estado intenta poner coto con variados subsidios, fomento de la obra pública y formación. Las diferentes estructuras productivas de las distintas regiones hacen que el empleo haya sufrido más o menos. Algunas: Madrid, Navarra, Euskadi... presentan tasas más bajas; otras más altas: Andalucía, Catalunya, Valencia... Las más afectadas: aquellas muy dependientes de la construcción y sectores afines, industria poco competitiva y no orientada a la exportación.

El alumno que introduzca hasta cuatro de estas ideas en las que razone porqué el paro es un problema socioeconómico y territorial tendrá la máxima puntuación. Dependiendo de la coherencia expositiva, la capacidad de interrelacionar conocimientos y el nivel de madurez mostrado por el alumno el corrector modulará la valoración para esta pregunta.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: Setembre 2011

CONVOCATORIA: Septiembre 2011

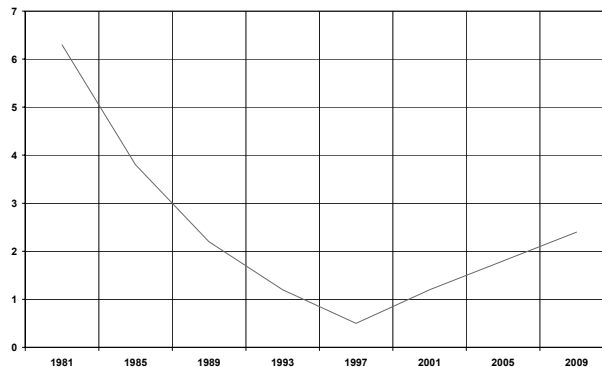
GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

Qüestió 1^a (2,5 punts).

L'alumne ha de calcular el creixement natural, resultat de restar a la taxa de natalitat la de mortalitat (1 punt). A continuació, ha de representar la seua evolució en un gràfic, preferentment en format lineal, si bé també es pot considerar com a vàlid un gràfic de barres (1,5 punts). Es penalitzarà amb 0,25 punts qualsevol error en el càlcul dels valors o en la seua representació. S'adjunten els resultats i el gràfic resultant.

Any	Creix. Real
1981	6.3
1985	3.8
1989	2.2
1993	1.2
1997	0.5
2001	1.2
2005	1.8
2009	2.4

Qüestió 2^a (2,5 punts).

L'alumne ha d'advertir la marcada V dibuixada per la corba del creixement natural, amb una marcada caiguda fins el 1997 i un ascens a partir d'aqueix any (0,75 punts). A l'hora de buscar les raons d'aquesta evolució, és interessant que es recolze en les dades de natalitat i mortalitat. Les taxes de mortalitat són baixes i relativament estables (0,25 punts), si bé amb una lleugera tendència a l'augment que reflecteix l'envelliment de la població espanyola (0,25 punts). Per tant, l'evolució del creixement natural es justifica sobretot pel canvi en la natalitat, la qual dibuixa una corba semblant, amb descens fins el 1997 i augment a partir d'aqueixa data (0,25 punts). La causa d'aqueix canvi és l'arribada de població immigrant (0,5 punts). Es premiarà amb 0,5 punts més, si l'alumne comenta l'augment de la fecunditat que acompanya aqueixa població immigrant, amb una major dinàmica demogràfica.

Qüestió 3ª (2,5 punts).

L'alumne ha de diferenciar tres moments en l'evolució de la població espanyola: entre 1970 i 1991, amb un increment promogut especialment pel creixement natural, un poc menor en la dècada dels 80 quan comença la caiguda de la natalitat (0,4 punts); estabilitat en la dècada dels 90, quan l'envelliment de la població es compensa amb el començament de la immigració (0,4 punts); i un augment en els anys posteriors, principalment per la major fecunditat de població estrangera, la qual provoca un augment de la natalitat (0,4 punts).

Quant a les diferències regionals, l'alumne ha d'assenyalar l'augment en la majoria de les províncies espanyoles (0,3 punts) a excepció d'un nucli interior gallec i del nord-oest de Castella-Lleó, zones rurals i envellides (0,3 punts). Bona part de l'interior i del nord compta amb un creixement moderat (0,2 punts), que augmenta cap als sectors de major dinamisme com ara Madrid i limítrofs, eix de l'Ebre, sector mediterrani i illes: municipis urbans i turístics o els municipis que envolten les grans ciutats, en els quals el major dinamisme econòmic ha atret població immigrant, normalment més jove, donant una major natalitat (0,5 punts).

Qüestió 4ª (2,5 punts).

Ha de valorar-se especialment la relació entre despoblació i èxode rural. En l'envelliment es considerarà no sols l'èxode rural sinó també el descens de la fecunditat i l'elevada esperança de vida. Quant a conseqüències, es valorarà la capacitat per a relacionar-los amb tot tipus d'aspectes territorials, demogràfics, econòmics o culturals. Ha de considerar-se l'explicació de diferències territorials o d'aspectes concrets. La qualitat expositiva i argumentativa ha de matisar la qualificació global.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: Setembre 2011

CONVOCATORIA: Septiembre 2011

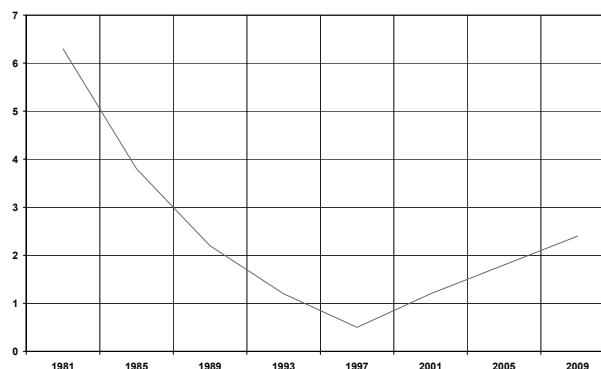
GEOGRAFIA

GEOGRAFÍA

Cuestión 1ª (2,5 puntos).

El alumno calculará el crecimiento natural, resultado de restar a la tasa de natalidad la de mortalidad (1 punto). A continuación, representará su evolución en una gráfica, preferentemente en formato lineal, si bien también se puede considerar como válido un gráfico de barras (1,5 puntos). Se penalizará con 0,25 puntos cualquier fallo en el cálculo de los valores o en su representación. Se adjuntan los resultados y la gráfica resultante.

Año	Crec. Real
1981	6.3
1985	3.8
1989	2.2
1993	1.2
1997	0.5
2001	1.2
2005	1.8
2009	2.4

Cuestión 2ª (2,5 puntos).

El alumno debe advertir la marcada V dibujada por la curva del crecimiento natural, con una marcada caída hasta 1997 y un ascenso de partir de ese año (0,75 puntos). A la hora de buscar las razones de esta evolución, es interesante que se apoye en los datos de natalidad y mortalidad. Las tasas de mortalidad son bajas y relativamente estables (0,25 puntos), si bien con una ligera tendencia al aumento que refleja el envejecimiento de la población española (0,25 puntos). Por tanto, la evolución del crecimiento natural se justifica sobre todo por el cambio en la natalidad, la cual dibuja una curva similar, con descenso hasta 1997 y aumento a partir de esa fecha (0,25 puntos). La causa de ese cambio es la llegada de población inmigrante (0,5 puntos). Se premiará con 0,5 puntos más, si el alumno comenta el aumento de la fecundidad que acompaña a esa población inmigrante, con una mayor dinámica demográfica.

Cuestión 3ª (2,5 puntos).

El alumno deberá diferenciar tres momentos en la evolución de la población española: entre 1970 y 1991, con un incremento promovido especialmente por el crecimiento natural, algo menor en la década de los 80 cuando empieza la caída de la natalidad (0,4 puntos); estabilidad en la década de los 90, cuando el envejecimiento de la población se compenso con el comienzo de la inmigración (0,4 puntos); y un aumento en los años posteriores, principalmente por la mayor fecundidad de población extranjera, que provoca un aumento de la natalidad (0,4 puntos).

En cuanto a las diferencias regionales, el alumno deberá señalar el aumento en la mayoría de las provincias españolas (0,3 puntos) con excepción de un núcleo interior gallego y del noroeste castellano-leonés, zonas rurales y envejecidas (0,2 puntos). Buena parte del interior y del norte cuenta con un crecimiento moderado (0,2 puntos), que aumenta hacia los sectores de mayor dinamismo como Madrid y limítrofes, eje del Ebro, sector mediterráneo e islas: municipios urbanos y turísticos o los municipios que rodean a las grandes ciudades, en los que el mayor dinamismo económico ha atraído población inmigrante, normalmente más joven, dando una mayor natalidad (0,5 puntos).

Cuestión 4ª (2,5 puntos).

Deberá valorarse especialmente la relación entre despoblación y éxodo rural. En el envejecimiento se considerará no sólo el éxodo rural sino también el descenso de la fecundidad y la elevada esperanza de vida. En cuanto a consecuencias, se valorará la capacidad para relacionarlos con todo tipo de aspectos territoriales, demográficos, económicos o culturales. Deberá considerarse la explicación de diferencias territoriales o de aspectos concretos. La calidad expositiva y argumentativa deberá matizar la calificación global.